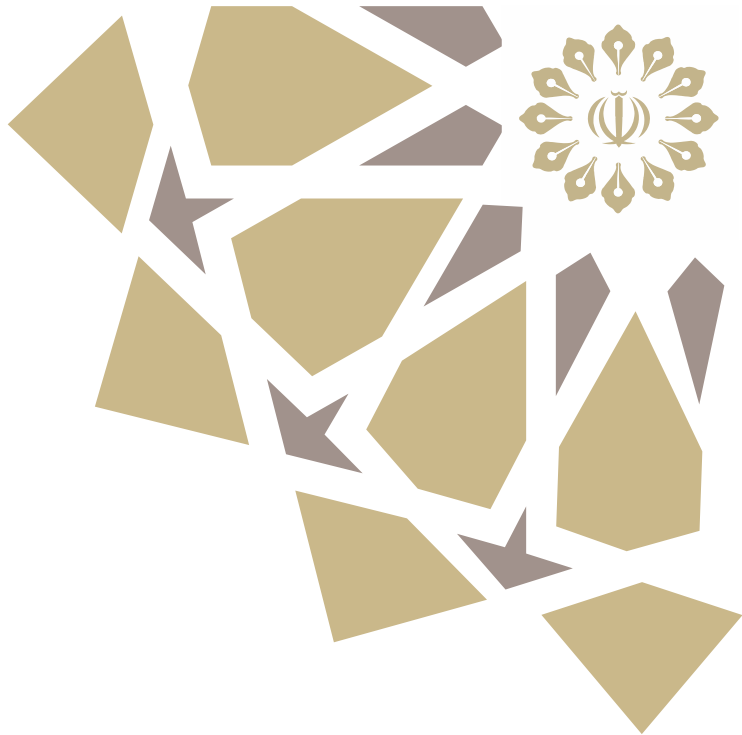

پژوهشکده شورای نگهبان
گزارش استدلالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

**قانون موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
دولت جمهوری اسلواک به منظور اجتناب از اخذ مالیات
مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های
بر درآمد مصوب ۱۳۹۵/۹/۲**

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

قانون موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
دولت جمهوری اسلواک به منظور اجتناب از اخذ مالیات
مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های
بر درآمد مصوب ۱۳۹۵/۹/۲

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۰۹/۰۲

کد گزارش: ۱۴۰۱۰۸۱۱۸

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۳۹۵/۱۰/۰۱

پژوهشکده شورای نگهبان

قانون موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های بر درآمد مصوب ۱۳۹۵/۹/۲ درباره قانون

«لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های بر درآمد» بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۵ هیئت وزیران به تصویب رسید و طی نامه‌ی شماره ۵۲۸۵۸/۱۴۵۰۷۴ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۵ برای انجام تشریفات قانونی و تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این لایحه، ضرورت ارائه‌ی آن به صورت زیر تبیین شده است: با عنایت به ضرورت گسترش همکاری‌های اقتصادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک و لزوم اتخاذ تدابیر قانونی برای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در هر دو کشور و با توجه به اهمیت به‌سزای ایجاد تسهیلات و تمهیدات مربوط و به منظور تضمین تداوم فعالیت‌های اقتصادی و نیز توسعه و ارتقای سطح مناسبات بین دو دولت، این لایحه برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۹۵/۵/۲۶ این لایحه را جهت بررسی به کمیسیون اقتصادی مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارسال کرد که کمیسیون مذکور با الحاق یک تبصره، این لایحه را در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۷ به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. این لایحه در تاریخ ۱۳۹۵/۹/۲ در صحن علنی مجلس مطرح شد و با اصلاحاتی به تصویب نمایندگان رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل (۹۴) قانون اساسی، به موجب نامه‌ی شماره ۱۶۷/۶۸۷۸۹ مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۳ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۱، این مصوبه را بررسی کرد و مفاد آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۵/۱۰۰/۳۲۹۷ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

*****

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۵/۹/۲

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۵/۱۰/۱

ماده واحده- موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های بر درآمد، مشتمل بر یک مقدمه و بیست و هشت ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره ۱- ...

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک

به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های بر درآمد
ماده ۱- ...

ماده ۱۲- حق‌الامتیازها

۱- ...

۳- اصطلاح «حق‌الامتیاز» در این ماده به هر نوع وجوه دریافت شده در ازای استفاده یا حق استفاده از هر نوع حق چاپ و انتشار آثار ادبی، هنری یا علمی از جمله فیلم‌های سینمایی و نوارهای رادیویی و تلویزیونی، هرگونه حق انحصاری اختراع، علامت تجاری، طرح یا نمونه، نقشه، فرمول یا فرآیند سری، نرم افزار یا استفاده یا حق استفاده از تجهیزات صنعتی، بازرگانی یا علمی، یا اطلاعات مربوط به تجارب صنعتی، بازرگانی یا علمی اطلاق می‌شود.

▪ دیدگاه مغایرت

مطابق بند (۳) ماده (۱۲) این مصوبه، اصطلاح «حق‌الامتیاز» به هر نوع وجوه دریافت شده

در ازای استفاده یا حق استفاده از هر نوع حق چاپ و انتشار آثار ادبی، هنری یا علمی از جمله فیلم‌های سینمایی و نوارهای رادیویی و تلویزیونی یا نرم افزار گفته می‌شود. از آنجا که ممکن است برخی آثار هنری از جمله فیلم‌ها و نوارها و نرم‌افزار شامل موارد خلاف شرع باشد، اعطای حق الامتیاز به این موارد خلاف شرع است و اخذ مالیات از آنها موجب تجویز ضمنی این اعمال حرام خواهد بود. بنابراین اطلاق بند مزبور در مواردی که شامل موارد خلاف شرع است مغایر موازین شرعی است.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

حکم بند (۳) ماده (۱۲) در خصوص تعریف اصطلاح «حق الامتیاز» و اعطای حق الامتیاز به برخی موارد از جمله فیلم‌های سینمایی و نوارهای رادیویی و تلویزیونی و نرم افزار که امکان اخذ مالیات از آنان را نیز فراهم می‌کند، مغایرتی با موازین شرعی ندارد؛ زیرا اولاً بند مزبور صرفاً در مقام بیان مفهوم اصطلاح «حق امتیاز» است و در مقام بیان احکام و آثار آن نیست. ثانیاً آثار مور اشاره با مجوز نهادهای قانونی تولید و عرضه می‌شود و امکان تولید و عرضه آثار خلاف شرع وجود ندارد.

▪ نظر شورای نگهبان

ماده (۱۲)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

***

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی مجلس در خصوص لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالیاتی در مورد مالیات‌های بر درآمد، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی)

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸):
«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل یا جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

گزارش استدلالی

پژوهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید بهشتی (ره)، خیابان شهید سرافراز،

کوچه پنجم پلاک ۱۱ کد پستی: ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳

تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۳۴۲۹

نمابر: ۰۲۱-۶۴۰۱۴۸۱۷

nashr-rc.ir

gcr.ac.ir